

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1908. október 4.

205. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 22)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nemzetiségi bajok.

Simára kopotatt közhely, hogy amint a tizenkilencedik század vezérére a nemzetiségi eszme volt, úgy a huszadik századé a szociális probléma lesz. Fajok harca helyett osztályok harca.

Lehet, sőt valószínű, hogy ez az axióma megközelíti az igazságot. Nem jobban, mint más hasonló mondások, amelyek egyetlen egyszerű bővített mondat-konstrukcióba akarják belekényszeríteni, a mozgékony, szabályokat meghatározó élet képét. De mégis megközelíti. Legalább annyira, hogy az irányt mutatja, amelyekben haladva helyes értékeléshez jut az emberi elme.

A tizenkilencedik század megalkotta a német egységet, az olasz egységet, a nagy szélesen elterpeszkedő török császárságból kihástartotta a szerb, bolgár, román nemzeti királyságokat.

A huszadik század küszöbén pedig parancsoló erővel nyomul előtérbe a tőkéből élő és a dolgozó osztályok érdekellentéte. Amde mégis csalódnak azok, akik kalendárium-dátumtól akarják keltezni a történelmi korszakokat.

Európa nyugatán már vége a forrás-korszaknak, a tegnapi feladatai befejeződtek, a népenergia hozzáfoghatott a holnap munkaprogramjához. Ott valóban az osztályharc problémája dominálja már a napi eseményeket. Keletről azonban a kalendáriumi dátumnál tovább húzódik a tizenkilencedik század s a tegnapi problémái zagyva összevisszaságban keverednek a holnapéval.

Már megértünk a szociális válsághoz, de még nem végeztünk a nemzetiségi problémáinkkal sem. A német birodalom határától le egészen a Balkán déli szögletéig tarka összevisszasággal szünet nélkül folyik a fajok harca, a bellum omnes contra omnium. A legexponáltabb állam e tekintetben Ausztria, ahol a németiség, csehek, szlovének, irredentista olaszok, lengyelek, horvátok ellen kénytelen védeni a maga hegemóniáját.

De Ausztriában az egyes nemzetiségek egymás közt is tovább folytatják a harcot s Magyarországon, Szerbiában, Bulgáriában, Romániában, Törökországban is mindenütt mindegyik államnak megvan a maga nemzetiségi kérdése.

Mi magyarok küzdünk a németek, románok, különböző szlávok ellen; de ezek közt nincs egyetlen egy nemzetiség sem, amelynek magának is ne volna meg a saját külön nemzetiségi problémája. A lengyeleknek a ruténekkel, a horvátoknak a szerbekkel és olaszokkal, a szerbeknek a bolgárokkal van bajuk. És bizonyára mélyen benn taposunk majd a huszadik században, amikor ezen a forrongó, békétlen vidéken is kijegecsednek a különböző nemzeti komplexumok és állandó nyugalom váltja föl a fajok harcát.

Ausztriában nem rég a laibachi zavargások, most a cseh-német torzsaikodások adták bizonyosságát ennek, azok nagy csalódására, akik azt hitték, hogy az általános választói jog a szociális problémák előtérbelásával biztos végét vetik a faji torzsaikodásoknak. Az élet rájuk cáfolt ezekre a doktrinér okoskodókra: az osztályharcral parallel megfér a faji harc is és nem fog szünetelni addig, amíg egyensúlyi állapotba nem jut a Duna befolyásával átmért körben kavargó nép-konglomerátum.

Amiből következik, hogy nálunk sem lesz

másképp s még a mi kormányfőink is a magyar választói reformot abban a tudatban tervezik, hogy hosszú harcok sorozata áll még a nemzet-állam megvalósításának az útjában.

UJDONSÁGOK.

— A király születésnapja. Ma este, a király születésnapjának előestéjén a városi zenekar fél nyolc órakor zeneszóval bejárja a város nagyobb utcáit. Holnap reggel tíz órakor pedig ünnepi nagymise lesz a dóm-templomban, melyen a polgári és katonai hatóságok fejei vesznek részt.

— A városi képviselőtestület ülése. A rappresentanza tegnap estére kitűzött ülését, minthogy a képviselőtestületi tagok nem jelentek meg kellő számban jövő hétre kellett halasztani.

— A de'egáció ülése. A városi állandó választmány tegnap délben ülést tartott a podszta elnöklésével, melyen kisebb ügyeket intéztek el.

— Uj honpolgárok. Ciucci Lucia, Rainer Mária, Friedmann Lucian, Deti Carlo, Mikuska Julia, Posser Calliope, Scopinics János tengerészkapitány, Reich Albin kereskedő, Illiasich Antal, Radovich János, Linics Tamás, Redigenda Jakob és Glisdavcich Vince a magyar állampolgárok kötelékébe való felvételért folyamodtak. Az esküt legközelebb teszik le.

— Verekedő horvát képviselők. Zágrábról jelentik: Tegnap a Cafe Zagreb-ban Starcevic parti és disszidens képviselők összeszólalkoztak, sőt tette is bántalmazták egy mást. Verekedés közben Ilie Frank dr.-t megverték, Horvát képviselőt pedig felpofozták.

— Eltűnt tizennégyezer korona. Szerdán szeptember 30-án a Fiumei Kereskedelmi Bank egy 14,353 kor. 30 fillérel terhelt pénzeslevelet adott fel a Spar- und Pfandleich Akt. Gesellschaft-nak Mitrovicára (Szlavonia). A pénzt a banknak Delbono nevű 20 éves hivataloslagja pecsételte le Rosenthal hivatalnok személyes ellenőrzése mellett és miután a levelet hátul a ragasztás helyén mindketten aláírták, együtt vitték a postára, ahol a 42 gramm súlyú levelet szabályszerű vévény ellenében feladták. Tegnap először telefonon azután táviratilag értesítették Mitrovicáról a kereskedelmi bankhoz címzett két üres boríték és egy fiumei olasz napilap néhány újságfoslánya volt, a pénz azonban hiányzott. Azonnal Delbono hivataloslagára kezdett a bank gyanakodni, mivel ez csütörtökön és pénteken hiányzott az irodából. Abban a hiszemben voltak természetesen, hogy a szolga beleg. Lakására küldtek, de ott azt mondták, hogy csütörtök óta nem volt otthon. Erre azonnal megtették a feljelenést a rendőrségen, amely megállapította, hogy Delbono Triesztből sürgőnyt küldött ide a Via Germania 14. szám alatt lakó Brajac Nina nevű kedvesének, aki néhány hónap óta „A Tengerpart” nyomdájában mint gép-berakóleány volt alkalmazva, hogy jöjjön azonnal utána. A leány tényleg csütörtökön dél óta nem jött be nyomdánkba s magunk is azt hittük először, hogy muló betegségről van szó. Most már természetesen alapos a feltevés, hogy a leány szintén elutazott a távirat alapján. Megállapította a rendőrség azt is, hogy Delbono szerdán este aznap kapott fizetését teljesen elosztotta anyja és nővére között s azután lefeküdt. Másnap

reggel egyenruháját ágya mellett s ágyát üresen találták.

A rendőrség még tegnap sürgőnyözött Triesztbe és több nagyobb városba, de eddig a nyomozásnak semmi eredménye sincs.

A rendőrség még tegnap sürgőnyözött Triesztbe és több nagyobb városba, de eddig a nyomozásnak semmi eredménye sincs.

Delbono igen ügyes és intelligens szolgának bizonyult a bankban. Beszél magyarul, németül, olaszul, horvátul és angolul. A pénz minden valószínűség szerint úgy csente ki, hogy előírás szerint betette egy papirborítékba, mielőtt a vászonborítékba becsuszta, de azután egy már előre preparált hasonló borítékkal cserélte fel ügyesen és azután azt csuszta be a vászonborítékba. Az ellenőrző hivatalnok természetesen jóhiszeműen írta alá hátul a lepecsételt borítékot.

Ugy halljuk különben, hogy a bank a postával szemben is fenntartja a felelősséget, bár a 42 grammnyi feladási súly hiánytalanul meg volt Mitrovicán is és a levélben semmiféle erőszakos felbontás nyomai nem látszanak.

— Horvát ügyek. Crnkovics Miklós bányahelyettes tegnapelőtt megjelent az udvari bálon, ahol az őt ért politikai inzultus fölött a legfelsőbb körök is megbotránkozásuknak adtak kifejezést. — Tegnap délben egy eszéki küldöttség vasutügyekben keres e fel a bánt. Ez a küldöttség megjelent az osztályönök előtt is és támogatását kérve, egyuttal kifejezést adott megvetésének a gyáva orvtámadás fölött. — A horvát koalíció vezérbizottsága tegnap délután tartott ülésében elhatározta, hogy a politikai helyzet végleges megbeszélése végett a koalícióhoz tartozó összes pártokat e hó 25-ére teljes ülésre hívja össze. Ezen a gyűlésen fontos határozatokat várnak.

— Horvát vasutasok áthelyezése. A „Hrvatska” budapesti értesítése szerint a zágrábi államvasuti hivatalnokok közül magyarellenes magatartásuk miatt három büntetésből magyarországi állomásokra helyeznek át. Egy Zivic nevű horvát vasutas ellen fegyelmi vizsgálatot indítottak. Állítólag a napokban még husz államvasuti hivatalnokot hasonló módon büntetésből át fognak helyezni. — Ha a zágrábi lap híre — ami kétséges — meg is felel a valóságnak, az áthelyezést még mindig enyhe büntetésnek találjuk, olyan fékevesztett izgatások mellett, aminőknek Horvátország mostanában színhelye.

— A „Szent István” hajó katasztrófája. Ramsay-Islandból érkezett távirati jelentés szerint az ott zátonyra jutott „Szent István” Adria-gőzöst elveszdtnek kell tekinteni, mivel dagálnál a fél hajó teljesen víz alatt áll. Az Adria igazgatósága intézkedett, hogy a hajórakomány egy részét, amennyiben az még lehetséges mentsék meg s hogy a személyzet egyelőre teljes számban ott maradjon Ramsay-Islandban. Ha a hajót nem sikerül megmenteni, az Adria legközelebb arra menő gőzöse fogja a személyzetet hazahozni.

— Kinevezések a kereskedelmi minisztériumban. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, mint a Magyar Tudósító jelenti, dr. Jezsovics János miniszteri segédtitkár miniszteri titkárrá, dr. Gyulay Aladár miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárrá, dr. Moóri Kónig Jenő miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá és dr. Dracsitá Á. Gellétt fizetésnélküli miniszteri segédfogalmazót fizetéses miniszteri fogalmazóvá nevezte ki.

— Torontálmege virilistái. Torontál vármegye a nábobok vármegyéje, ahol az ország legtöbb adót fizető birtokosai vannak. Ki-

tünik ez a virilisták névjegyzékéből is, melyet a vármegye igazoló választmánya most állított össze. A névjegyzék élén Csekonics Endre gróf áll 150,645 korona adóval, utána következik Harnoncourt Félix gróf 76,784 korona, Karátsonyi Jenő gróf 52,567 korona, Zichy Ágost gróf 29,861 korona, Batthyányi László gróf 27,312, Csávossy Gyula báró 26,109, Dunyverszky László 23,559, Dániel Ernő báró 19,459, Wimpfen Simon gróf 19,390, Gerlicy Ferenc báró 17,773, Nako Sándor gróf 16,678 korona, Karátsonyi Andor 15,614 koronával stb. 15,000 koronán alul fizetnek adót még hatan, 10,000 koronán alul 237-en.

— **Kárpitos segédek mozgalmá.** A kárpitos segédek mozgalmat irítottak helyzetük javítása érdekében. Kívánságaikat memorandumban foglalva tegnap adták át a mestereknek. A választ október tizedikéig várják.

— **Az erdők pusztulása.** Milánóból írják, hogy a „Corriera della Sera” szomorú statisztikát közöl az olasz erdők pusztulásáról. Az 1870. évben Olaszországban 5,206,519 hektár területen volt erdő s 1906-ban már csak 3,004,000 hektárra csökkent. Ennek az óriási csökkenésnek főleg a gyakori vízáradás az oka, de nemcsak ez, hanem az erdők önkényes pusztítása, amelyet az enyhe törvényes intézkedések nem tudnak megakadályozni. Az 1872. évben hoztak ugyan az erdők védelmére törvényt s akkor mintegy három millió hektár erdőt helyeztek állami felügyelet alá. Ennek a törvénynek rendelkezéseit hatályon kívül helyezte az, amelyet a múlt évben hoztak. A régi törvény 50—250 lira pénzbüntetést rótt ki arra, aki egy hektár területű erdőt kipusztított. Az új törvény 30 lirára mérsékelte a pénzbüntetést, úgy hogy az erdőtulajdonos szívesen megfizeti a 30 lirát, mert ennél többet jövedelmez egy hektár erdőn folytatott rablógazdálkodás. Megönnnyíti az erdők pusztulását az is, hogy a büntetések kiszabása nem a rendes bíróságok, hanem a békebírák s a polgármesterek hatáskörébe tartozik, ami természetesen illuzióriussá teszi az erdőpusztítók megbüntetését. Ilyen körülmények között nagyon valószínű, hogy az a kevés olasz erdő, ami még van, szintén elpusztul.

— **A határvidéki tölgyfaeladások.** A határvidéken évente tartani szokott tölgyfaeladások sorozatát az idén a bródi vagyonkészség nyitotta meg, amely Vinkovcén szept. 22-én bocsátotta eladásra 2,457,530 koronára becsült 11,147 darab tölgyfáját. A vinkovcei kir. főerdőhivatal pedig október 6-án tart árverést a jasenováci lipovljani, raici, ugradiskai, niemci és janinai erdőgazdálkodások területén kijelölt tölgy-, kőris-, szil- és egyéb főtőn álló faanyagra, mely 9597 drb tölgyfából, 30,966 kőrisfából, 3439 szilfából és 6260 drb gyertyán és egyéb fatörzsből áll. Az eladásra kerülő fa mennyiség becsértéke 2,535,056 kor.

— **A kikötőből.** Október 3-án: Indult: „Trieste” osztrák gőzös Calcuttába 1900 tonna cukorral, 60 tonna cementtel, 200 tonna fával és 70 tonna vegyes áruval.

— **Magyar uszók Magdeburgban.** A magdeburgi Schwimmsport-Club Hellas holnap, vasárnapon nemzetközi uszóversenyt rendez, amelynek kimenetele nemcsak azért számíthat általános érdeklődésre, mert a meetingen magyar uszók is vesznek részt, hanem mert a verseny keretében ismét összekertül a németek egyik legjobb uszója, Schiele, az angol Kings Cup győztese Halmay Zoltán világbajnokkal.

Az idén, tavasszal, Charlottenburg város nagydíjában Halmay már óriási fölényvel verte Schiele-t, azonban kivét les klasszisu sprinter-uszónk nem elég deit meg ezzel a győzelmével, és újabb alkalmat keresett, hogy Schiele-vel egy match keretében mérje össze erejét, mert Charlottenburg város nagydíja tudvalevőleg nyílt verseny volt, amelyen Halmayt és Schiele-t kívül más uszók is indultak.

A magdeburgi meetingen Halmayt kívül még számos magyar uszó nevezését találjuk.

A stafétaversenyek között a M. T. K. csak a háromszor száz méteres stafétaversenyen startol. A benevezett magyar uszók közül biztos indulóként jelezhetjük Halmayt, Munkot és Hornungot, míg Toldy tanulmányai miatt nem utazhatik el, Las-Torres Béla, aki most Drezdában folytatja tanulmányait, a B. E. A. C. színeiben valószínűleg résztvesz a meetingen.

— **A szmirnai hajókatasztrófa.** Jelenést tettünk már arról a hajóösszeütközésről, mely tegnapelőtt történt a Hamidic-társaság két

hajója közt, melyek közül az egyik, a „Sztambul” gőzös, a rajta levő száznegyven emberrel együtt elmerült. Mai újabb táviratunk szerint a katasztrófa a „Sztambul”-nak a kikötőbe való befutása előtt történt és százhusz emberélet esett áldozatul a szerencsétlenségnek. A patról sokan látták a történeteket. A felizgatott tömeg felgyújtotta a kikötőhidakat s megakadályozta az oltás munkáját. Rendőrség és katonaság távoltartotta magát. Az üzleteket bezárták.

— **A mézárszékek vasárnapon csukva lesznek.** A helybeli mézársékek közözzétek, hogy a mézárszékek közös megállapodás folytán e hó 4-től, jövő évi április hó 1-éig vasárnaponként teljesen zárva lesznek. A vasárnap szükséglet beszerzésére a mézárszékek szombatoként este 10 óráig lesznek nyitva.

— **Kereskedősegédek gyűlése.** A helybeli kereskedősegédek holnap, vasárnapon, folyó hó 4-én a Bonavia-szálló éttermében ülést tartanak, melyre a tagokat ez uton is meghívják.

— **Hazatérők.** Az Austro-Amerikana hajóstársaság „Mária Washington” gőzöse tegnap Triesztbe érkezett Newyorkból 383 magyar alattvaló visszavándorlóval, akik Triesztből Fiumén át vasuton folytatták utjukat hazafelé. Utközben egy Klein Vilmos nevű visszavándorló meghalt s a tengerbe süllyesztették. Egy magyar asszonynak pedig gyermeke született.

— **A kereskedelmi alkalmazottak propagandája.** A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete 50,000 példányban röpiratot bocsátott ki, amelyben kívánságaiknak adnak kifejezést. Sürgetik a vasárnapi munkaszünet, a záróra kérdésének törvényszerű rendezését, ugyszintén a betegsegélyző pénztárnak az ipari munkásoktól való különválasztását.

— **Run a laibachi takarékpénztárra.** Laibachból jelentik, hogy az ottani Krainische Sparkasse-t a szlovén lapok izgatásai folytán a betevők tegnap megrohanták, mindazonáltal 3 millió koronát a délelőtt folyamán könnyen kitudtak fizetni. A run egyedüli oka az, hogy a bank igazgatótanácsa tulnyomó részben németekből áll.

— **Volt fiumei színészek Szegeden.** A szegedi színházban a pozsony-fiumei színtársulat több volt tagja működik. A Szeged és Vidéke című lap a napokban foglalkozott ezekkel az új tagokkal és igen komoly tanult színésznőnek mondja Kende Paulát, az új vigjátéki színészoőt, akinek meglátásai, kifejező képességei, színészi ötletei vannak. Rédey Szidről azt írja a lap, hogy jó operett énekesnő, de a jáékának vannak olyan szélsőségei, amelyeket énekesnőknél is kell itélni. A színpadon való előtérbe nyomulás, a prózában való beszélésnek dallamossága: ez az ami rossz iskolára vall. Csiki László színtársulatunk tavalyi drámai rendezője szintén 1 szegedi színház tagja.

— **Kende Paula** a múlt héten „Az édes otthon” című francia vigjátékban lépett fel. Ami sikere a darabnak volt, — írja a Szegedi Híradó — főleg Kende Paula természetes, egyszerű, eleven játékának köszönhető.

— **Pozsony városa a „Pozsony” gőzösnék.** A magyar-horvát tengerhajózási rt. egyik új hajóját, mely a dalmát partok mellett fog közlekedni, tudvalevőleg „Pozsony”-nak keresztelte el. A városi tanács javaslatára a városnak hétfőn, október 5-én tartandó közgyűlése 1000 koronát szavaz meg arra, hogy a hajó szalonjában pozsonyi képek függjenek.

— **Fejérvári és Kossuth.** A spanyol király fogadtatásánál történt a budai királyi várban.

A nagy kavardásban, amelyben tarkánkeveredtek össze az osztrák-magyar és spanyol egyenruhák, aranyos diplomata frakkok és színpompás diszmagyarok, egymás mellé került két férfi: báró Fejérváry Géza és Kossuth Ferenc.

A volt miniszterelnök a darabont testőrség kapitányának csillogó egyenruhájában, a mai kereskedelmi miniszter zöld diszgyenruhájában.

A darabont-miniszterelnök frissen, vidáman, egészségesen, mint egy fiatal hadnagy, a koalíció vezére fáradtan, törődötten, botra támaszkodva mint egy aggasztán.

Egymás mellé kerültek és üdvözölték egymást. Kőrülöttük zajgott-forgott az udvari élet árja.

— Szervusz — mondotta báró Fejérváry Géza.

— Szervusz! — mondotta Kossuth Ferenc.

— Hogy vagy? — kérdezte a darabont-testőrség kapitánya erős, érces hangon.

— Lassan, lassan, — felelte a kereskedelmi miniszter gyöngye, fénytelen hangon, — nagy betegség után nehéz az embernek össze-szedni magát. . . Hát te hogy vagy?

Báró Fejérváry kihuzta magát. Jé fejfel kimagaslott a többiek közül. Mellén feszült az egyenruha. Katonás és félelmetes bajuszát pödörgetve felelte:

— Köszönöm kérdéset, csak így — megbélyegezte.

— **Magyar munkások táncmulatsága.** A fiumei magyarajku munkásság holnap október 4-én a kórház utcában levő „Monte Verde”-vendéglő helyiségeiben, műsorral, világpostával és tekepályaversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez, mely igen jó sik rünek ígérkezik. A műkedvelői előadás műsora a következő:

1. Proletárok egyesüljtek. Éneki: A Munkásdalkör. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: Vántus Károly. 3. A nép nevében. Szavalja: Valics András. 4. Zeneszámok. Gitáron és citerán előadják: Jámbor A'bert és Freisleben Ferenc. 5. Kuplék. Előadja: Dömötör Sándor. 6. Fuzsitus muzsikus. Bohókás magánjelenet. Előadja: Bredár Lajos. 7. Humoros költemények. Előadja: Brónyai Lajos. 8. Szózat a nőkhöz. Szavalja: Róka János. 9. Humoros apróságok. Előadja: Gömörly Sándor. 10. Egy gondolat bánt engemet. Szavalja: Német István. 11. Kuplék. Előadja: Frei József. 12. A munka diadala. Irta: Klárik Ferenc. Személyek: Tökés — Róka János, Munkás — Valics István, Nemtő — Bredár Lajosné.

A mulatság, melyet kedvezőtlen idő esetén is megtartanak, délután 5 órakor kezdődik. A zenét Barca Jenő teljes zenekara szolgáltatja. Belépő díj személyenkint 1 korona. Jegyek kaphatók a rendezőségnél, a Munkásotthonban (Via Fiumara 2. sz.), a „Monte Verde” vendéglőben és este a pénztárnál.

— **Kirándulások a tengeren.** A magyar-horvát tengerhajózási társaság gőzösei kedvező idő esetén vasárnap f. hó 4-én a következő kirándulásokat fogják rendezni:

Cirkvenicába és Noviba a „Stefánia” termes gőzössel d. u. 2 órakor; visszajövet Cirkvenicából d. u. 6 órakor. Menetár oda és vissza személyenkint 1.50 korona.

Portoré- és Buccariba az „Abbazia” gőzössel d. u. 2:30 órakor, menet esetleg jövet is Urinj érintésével; visszajövet Buccariból este 6 órakor. Menetár odaés vissza személyenkint 80 fillér.

Abbazia és Lovranába, felváltva a „Lovrania”, „Sirály” és „Szamos” termes-gőzöskkel d. e. 7 órakor Abbáziáig, azután d. e. 8, 9, 10, és 11 órakor Lovranáig, déli 12-kor Abbáziába és Voloscáig; délután 2, 3, 4, és 5 órakor Lovranáig, azonkívül d. u., 6 7 és 8 órakor Abbáziáig; utolsó indulás Lovranából Fiuméba esti 6:25 órakor és Abbáziából Fiuméba este 7 órakor. A Fiuméből d. e. 8 órakor és 11 órakor, azután a délután 3 és 5-kor induló hajók Ikában is megállnak. Menetár oda-és vissza Ika és Lovranába személyenkint 1.80 és Abbáziába 1.20 korona.

Ikába és Lovranába a „Sava” gőzössel délután 2.30 órakor órakor, érintve menetben Voloscát és Abbáziát. Visszaindulás Ikából 6 órakor este érintve utjában Abbáziát is. Menetár oda- és vissza, személyenkint 80 fillér.

Fiuméből Abbáziába az „Istriano” gőzössel omnibus vonal. Indulás Fiuméből d. e. 9:30 és 11:30 órakor, továbbá d. u. 2:30 és 4:30 órakor és 6:30-kor.

Abbaziból Fiuméba az „Istriano” gőzössel d. e. 10.30 órakor, továbbá 12:30, 3:15 és 5:30 és 7:30 órakor délután. Menetár személyenkint 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

x **Kalapvásárlóknak** figyelmébe ajánljuk Marse L. jöhrnevé kalapüzletét (Fiume, Via Governo, Corso), mely mindennemű nemez-és szalmakalapokat nagy választékban tart rak-táron.

— **Pályázat.** A városi tanács pályázatot hirdet egy segédorvosi állásra, amely 2500 korona évi fizetéssel, természetbeni lakással és két ötödéves 300 korona póttékkal van összekötve.

Közleményeink csakis a forrás megnevezésével vehetők át.

KALOGÉN

BRÁZAY, SÖSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

Távirat ◀▶ Telefon.

Minisztertanács.

BUDAPEST, okt. 3. A budavári miniszterelnöki palotában ma Wekerle Sándor elnöklété alatt minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi tagja résztvett. A minisztertanács kizárólag folyó ügyekkel foglalkozott.

Rauch báró Wekerlénél.

BUDAPEST, okt. 3. Rauch báró bán ma délelőtt Wekerle miniszterelnökkel tanácskozott. Hír szerint horvát politikai kérdéseket tárgyaltak.

Osztrák és közös miniszterek utazásai.

BUDAPEST, okt. 3. Beck osztrák miniszterelnök, Klein osztrák igazságügyminiszter valamint Burián közös pénzügyminiszter ma Budapestről Bécsbe utaztak, Burián, közös miniszter még a jövő hét folyamán visszatér Budapestre.

Szentirmay Elemér meghalt.

BUDAPEST, okt. 3. Szentirmay Elemér a kiváló zeneszerző akinek már a napokban halála hírének közölték, ma délelőtt 11 órakor budapesti lakásán meghalt. Tegnap este agónizálni kezdett s ma reggel felvette az utolsó kenetet. A főváros díszsírhelyet ajánlott fel az elhunyt zeneszerzőnek. Temetése hétfőn lesz.

Alfonz és Viktoria látogatásai.

BUDAPEST, okt. 3. A spanyol királyi pár ma ismét kikocsizott s többek között meglátogatták a Karácsonyi grófi párt is, kiknek a tegnapi est emlékére arcképeiket ajándékozták.

A Spanyol királyi pár a Karácsonyi estélyen.

BUDAPEST, okt. 3. A spanyol királyi pár tegnap este megjelent a Karácsonyi gróf. palotában tiszteletére rendezett estélyen. A bá oly fényesen sikerült, hogy az utolsó vendégek csak hajnalban távoztak el. Ugy Alfonz király, mint Viktória királynő kitűnően érezték magukat és éjfélutáni két óráig maradtak. A királynő minden táncban részt vett, a füzértáncot Andrassy Géza gróffal táncolta.

Fél egy órakor souperhez ültek a vendégek. Az egyik asztalnál Viktória királynő ült az asztalfőn Ferenc Ferdinánd és Frigyes főherceg között, a másik asztalnál az asztalfőn Alfonz király ült Mária Annunciáta és Izabella főhercegnők között. A spanyol királyi pár többször kifejezést adott annak, mily jól érzik magukat az estélyen.

A spanyol királyi pár elutazása.

BUDAPEST, okt. 3. Alfonz spanyol király és neje Viktória királynő ma délután négy órakor utaztak el Bécsbe.

A szepesi püspök zsarolója.

BUDAPEST, okt. 3. A Kovács Klotild eleni zsarolási pörben tegnap este hallgatta ki a budapesti büntető bíróság Párvy Sándor szepesi püspököt, ki elmondta a tényállást és eskü alatt vallotta, hogy Kovács Klotildot nem ismeri és az általa említett nők sohasem jártak nála. A tárgyalás még ma véget ér és valószínűleg éjfélkor hirdetik ki az ítéletet.

Vasuti szerencsétlenség.

BÉCS, okt. 3. A közeli Floridsdorf állomáson ma egy személyvonat kisiklott. Öt utas súlyosan megsebesült.

Hazajött meghalni.

ARAD, okt. 3. Egy Rívisz János nevű ember, ki tegnap érkezett haza Amerikából és

bsaladjához Ujszentannára igyekezett, ntközben kibnktott a vonatból é szörnyet halt.

Dinamit robbanás.

TOLNA-VÁRALJA, okt. 3. Az itteni bányában ma dinamit robbanás történt, mely két bányászt megölt és tizenegyet súlyosan megsebesített.

Eladó ház

villa Lydia Fiume Via Risorta 341/4, mely egy lakást és kertet tartalmaz, vilamos világításnál. Bővebbet nevezet villában.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Fontos ujítás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina, Jelcich ház)

uj vállalata, mely a világhírű

Kőbányai Polgári Serfőző r. t.

palacksőreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Arusítja:

a világos márciusi sört,
a kőbányai barátsört és a serfőzdének különleges, a leghiresebb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát a

„Szent István“ védjegyű Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Díjmentes házhoz szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksőrdök.

Fontos ujítás!

A serfőzde specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

A serfőzde specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsio használat által.

Kimerültség megszűnik,

s a csecsemő rózásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily vészes percében, a

SCOTT-féle Emulsio

erőt kölcsönöz, bátort, s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

AZ Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógytárban.

Első fiúmagyar uri és női fodrász terem az Adria Palotában.

Külön női teremben hajmosás, fésülés, és mindennemű modern hajmunkák végeztenek.

Az uri teremben pontos és jó kiszolgálás.

Dr. Pachany A.

fogorvos Fiumében (Zmaich ház)

működik naponkint d. e. 9-12 d. u. 2-6

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek. Érdekes és tanulságos. A tanulmány részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten a

Magas Tátra, Dobsinainai jégbarlang.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Schicht szarvasszappana a legjobb

Schicht szarvas jegyű szappanát rendkívül, kitűnő tulajdonságainál fogva előnyösen használhatjuk minden elgondolható mosási célra: személyes használatra, legfinomabb és durva, fehér és színes vászonneműek mosására, konyhaeszközök, bútorok, szőnyegek, háziállatok tisztítására stb. stb. A legjobb kiválasztott nyersanyagokból lesz előállítva.

OH JAJ! Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

ELJEN!

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt az átkozott köhögés!

Egger-mellpasztillája! csakhamar meggyógyított

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan Adorján Prodam János, Prodam F. Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkört Gusztáv

HIRDETÉSEK felvétetnek a kiadóhivatalban.

Telefon sz. 19.

Telefon sz 19.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Via del Pozzo 2.

Raktárak Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat vas- és fémáruban, mindenféle szerszámokban és épületvasalásokban.

Feliratok — Másoló prések. — Sulyzók.

Nagy raktár hidas-, tizedes és konyha-mérlegekben „KOMET” önműködő ajtózáró készülék.

Forgópisztolyok. — Szobapuskák. — Töltények.

II.

Kérjen bérmentve árlapots mintákat a vadászatra, erdőbe és turisztikára legalkalmasabb stájer

férfi-női lodenszövetből

és valamennyi, férfi- és fiuruhához, felöltőhöz és ulsterhoz való divatszövetből a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a tisztességesnek elismert

OBLACK VINCENZ

első és legnagyobb lóden-kiviteli, udvari szállító cégtől

GRACZ MURGASSE 9 K.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében,

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2^{1/2}-3 liratól feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:

Fratelli Scattola.

Ha szereti az egészségét,

használjon kizárólag

aluminium konyhaedényeket

tiszta aluminiumféműből, a melyekkel fűtőanyagban 40%-ot takarít meg.

IEGYEDÜLI FŐRAKTÁROS

LEONESSA VINCENZO

Via Andrassy 17. — FIUME — Via Andrassy 17.

SPORT VENDÉGLŐ

Fiume, via Germania 2 a Jellačić kaszárnya mellett.

Izletes magyar konyha. - Kitűnő borok.

Kőbányai Polgári Sör.

KUMIN FERENCZ vendéglős.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

Hotel Meublé Jolanda

VELENCE,

Riva degli Schiavoni

a hozzátartozó Bavaria étteremmel. A vaporettek megállóhelye. Gyönyörű kilátással. Tiszta kényelmes szobák. Olcsó árak. Családok számára külön megállapodások.

Tulajdonos
Inganni E.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron és étlap szerint.

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

Venier Penzió és Vendéglő

Venice Szt. Márktér.

Szobák 2 liratól feljebb villanyvilágítással. Éttermek kilátással a Szt Márktérre.

— Kitűnő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos (a Quadri kávé mellett) Marco Venier.

ABBAZIA VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak. Kívánatra díjtalan prospektus.

FÉRFI RUHÁT VESZ ES ELAD és olcsón tisztít s javít szakszerűen férfi- s női ruhát

RADAKOVICS DÁNIEL FIUME Fiumara, a susáki hid mellett.

KORONA VENDÉGLŐ

Tulajdonos: HOPP VINCE.

Az átutazó közönség különös figyelmébe! Kitűnő magyar konyha. Kőbányai világos s barna sör. Tiszta fajborok. Mérsékelt árak.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrásy (a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —

Magyar lapok! — Modern kényelem

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettikkek és szépitőszerek stb. stb.

Végeladás.

A felszámolás alatt levő Fiumei Butorgyár Részv. Társ. (Via Macello 6) mindennemű szalon-irodai s kávéházi széket s egyéb butorberendezéseket mélyen leszállított áron ad el.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

FEKTOR

az egyetlen hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban!

Kapható mindenütt. Üvege 80 fill. „Kolumbus” vegyészeti gyár részvénytársaság. Budapest, VIII., József-utca 16-18.

Gazdasszonyi állást

keres intelligens özvegy asszony, ki a gazdálkodásban tökéletesen jártas és kitűnően főz, lehetőleg özvegy embernél. Cim a kiadóban.

Felelős szerkesztő: MUPAI JENŐ.

Helyiség változás.

Bátorkodom a n. é. közönséggel tudatni, hogy az eddig a Via Andrassyban fennállt

kávé- és tejszarnokomat

a Piazza Elisabetta és Via Adamich sarkára (az Adria palotával szemközt) helyeztem át.

A n. é. közönség szives pártfogást kéri tisztelettel

Telefon 534.

Fleischhacker C.

Élő virágcsokrot,

koszorút, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárataiban).

Cserepes növényben nagy választék.

NYOMATOTT AZ QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME